

Enligt sändlista

Ändring av gränsen, nya föreskrifter samt fastställande
av skötselplan för naturreservatet Storsund, Gothem soc-
ken, Gotlands kommun

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Storsund
Kommun	Gotlands
Socken	Gothem
Läge	Ca 2,5 km SO om Gothem kyrka
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 06J 7e (069 75) Gothem
Gräns	Ytterkanten av den grova hel- dragna linjen på bifogad karta, bilaga 1
Area	116 hektar varav ca 40 hektar öppet vatten
Fastighet	Storsund 1:1
Markägare	Svenska Naturskyddsföreningen
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Gotlands län

1992-02-17

231-1067-91

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641), det på bifogade karta, bilaga 1, avgränsade området som naturreservat. Länsstyrelsen upphäver samtidigt, med stöd av 12 § naturvårdslagen, sitt beslut den 17 december 1974, dnr 11.121-495-71. Beslutet innebär att den tidigare reservatsgränsen justeras så att den i norr och söder kommer att följa befintliga vägar, vilka ej längre kommer att ingå i reservatet.

Ändamålet med reservatet skall vara att för framtiden bevara en gotländsk sjö med vidsträckta agfält, värdefull flora och ett rikt fågelliv.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) som anges nedan. Tidigare beslutade föreskrifter upphör att gälla då det nu fattade beslutet vinner laga kraft.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

---

Utöver var som i övrigt gäller är det förbjudet

- 1 att uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 att anlägga väg, parkeringsplats, campingplats eller uppställningsplats för husvagnar,
- 3 att anlägga luft- eller markledning,
- 4 att sätta upp tavla, skylt, affisch eller liknande,
- 5 att gräva, schakta, muddra, borra, spränga, fylla ut eller tippa,
- 6 att anordna upplag,
- 7 att dika eller dikesrensa,
- 8 att avverka, upparbeta eller ta bort stående eller omkullfallet dött träd,
- 9 att slutavverka skog på annat sätt än genom plockhuggning,
- 10 att markbereda.

1992-02-17

231-1067-91

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet

- 11 att bedriva täkt av ag eller vass,
- 12 att plantera, röja, gallra eller avverka skog på myrmark, myrholmar eller öar,
- 13 att föra motordrivet fordon annat än vid utforsling av virke.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

- 1 Anordningar för utmärkning av och upplysning om reservatet.
- 2 Åtgärder för skötsel av reservatet enligt vad som närmare anges i bifogad skötselplan (bilaga 2).

./.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver var som eljest gäller är det förbjudet

- 1 att färdas på sjön med båt eller annan farkost under tiden 15 mars-31 juli,
- 2 att medföra hund som inte är kopplad,
- 3 att göra upp eld,
- 4 att gräva upp, plocka eller plantera växter.

Föreskrifterna C 1, 2 och 4 gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen (1976: 484) rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan (bilaga 2). Inom ramen för dessa kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
- 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard

1992-02-17

231-1067-91

(SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.

- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Gotlands län, som fortlöpande skall samråda med markägaren Svenska Naturskyddsföreningen och denna förenings lokala krets på Gotland.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Storsund är en avsnörd havsvik som nu befinner sig i ett övergångsstadium mellan sjö och myr. Huvudtillflödet är en å som avvattnar de numera utdikade och uppodlade myrarna Hagmyr, Kyrkmyr och Kolmyr belägna sydväst och väster om Storsund. Utloppet är en bäck - Medebys ränna - som rinner från Storsunds norra spets mot nordost ned till kusten strax väster om fiskeläget Medebys bodar.

Sjön ligger strax över havsytans nivå, och botten täcks av bitvis flera meter tjocka lager av gyttja. Största fria vattendjupet är ca 1 m. Sjön har vuxit igen avsevärt sedan början av 1900-talet, och stora delar av det som förr var klarvatten täcks nu av vattenväxter: stränderna kantas av breda agbälten, och i sjöns centrala del växer vida och täta bestånd av vass. Även en del lövbusskar har växt upp i de grundaste partierna. De kvarvarande klarvattenytorna upptar i dag en yta av sammanlagt ca 40 hektar, medan myrmarker av olika slag upptar ca 60 hektar.

Gränsen mellan sjöns myrvegetation och den omgivande skogen är mestadels skarp, eftersom en skogbevuxen is-skjuvningsvall löper längs större delen av sjöns stränder. Lågstarrlagg finns utbildad bara i sjöns sydvästra del. I sydväst finns också ett kälikärr - Sundskäldu - som domineras av axag. Här växer också andra typiska källkärrsväxter som kärrlilja, fjälltätört och sumpnycklar samt dessutom den ovanliga ävjestarren. År 1973 planterades några exemplar av myggnycklar i kärret, och som ett resultat av denna inplantering har här utvecklats ett litet stabilt bestånd av denna sällsynta orkidé.

Terrängen runt Storsund är på många ställen svårframkomlig, då täta buskage, främst av brakved, förekommer längs många områden. På fuktigare ytor i kantskogen, särskilt där strandvallen saknas eller är svagt utbildad, växer rikligt med pors.

Gran och tall är de dominerande trädslag i den skog som omger sjön. Björk förekommer som ett påtagligt inslag i strandskogen och nordost om sjön. Skogen är nästan genomgående sammansatt av mycket olikåldriga träd, något som är ett resultat av att företagna avverkningar skett i form av plockhuggning. Det förekommer en hel del gamla

1992-02-17

231-1067-91

träd liksom en del stående torrträd.

Storsunds omgivningar är rika på orkidéer, och åtminstone 15 orkidéarter har påträffats runt sjön. Till de vanligaste hör ängsnycklar, skogsnycklar och vit skogslilja.

Den väl avvägda mosaiken av växtlighet omväxlande med öppet vatten gör att Storsund hyser en rik häckfågelfauna. Till de regelbundet häckande fågelarterna hör bl.a. skäggdopping, grågås, skedand, stjärtand, trana, vattenrall, småfläckig sumphöna och brun kärrhök.

ÄRENDETS BEREDNING

Svenska Naturskyddsföreningen köpte år 1951 in sjön Storsund med närmaste omgivningar för pengar som föreningen erhållit som kompensation från Lina myrs dikningsföretag samt för insamlade medel.

I de köpekontrakt som upprättades mellan Svenska Naturskyddsföreningen och säljarna (8 st) förband sig dock Naturskyddsföreningen att "till förmån för stamfastigheten upplåta rätten att verkställa avverkning och åtnjuta avkastningen därav". Även om några sådana upplåtelseavtal aldrig synes ha upprättats, torde avverkningsrätten till befintlig skog inom reservatet (sammanlagt ca 16 ha produktiv skogsmark) ändå fortfarande tillkomma ägarna till de stamfastigheter som på 1950-talet bidrog med mark till den nuvarande fastigheten Storsund 1:1 (se karta, bilaga 3, och fastighetsägarförteckning, bilaga 4).

Efter hemställan från Naturskyddsföreningen beslutade länsstyrelsen den 17 december 1974 att avsätta Storsund som naturreservat.

På uppdrag av länsstyrelsen utförde Helli Malers sommaren 1978 en botanisk inventering av området.

I början av 1986 upprättade länsstyrelsen ett preliminärt förslag till skötselplan för reservatet. Detta förslag har sedan omarbetats under våren 1991 och vintern 1991/92. I samband med upprättandet av skötselplaneförslaget har länsstyrelsen även sett över och reviderat föreskrifterna för reservatet.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD OCH VÅRD

Genom sin rika flora och sitt rika fågelliv är Storsund av både botaniskt och zoologiskt intresse. Storsund är ett välbesökt utflyktsmål för naturintresserade och är därmed av också av intresse för friluftslivet.

1992-02-17

231-1067-91

Enligt beslut av naturvårdsverket 1987-12-21 ingår Storsund i ett större område av riksintresse för naturvård (område I 30, Storsund-Kyrkbingegrunn) enligt 2 kap 6 § 2 st naturresurslagen (1987:12).

Både florán och fågellivet kan skadas av ingrepp som påverkas sjöns och de omgivande markernas hydrologiska förhållanden. Sjöns fåglar är även känsliga för störningar under häckningstiden.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet (se bilaga 5, formulär A).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Thorsten Andersson, ordförande, och ledamöterna Eric Carlsson, Gunhild Bolander, Torsten Frölich, Björn Jansson, Hans Klintbom, Björn Larsson, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Barbro Nilsson, Lennart Petersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Sören Strand samt tjänstgörande suppleanterna Yngve Friberg och Peter Manneke.

I den slutliga handläggningen har även länsassessorerna Lena Johansson, byrådirektören Stellan Hedgren och avdelningsdirektören Per Hansson deltagit. Per Hansson föredrog ärendet.

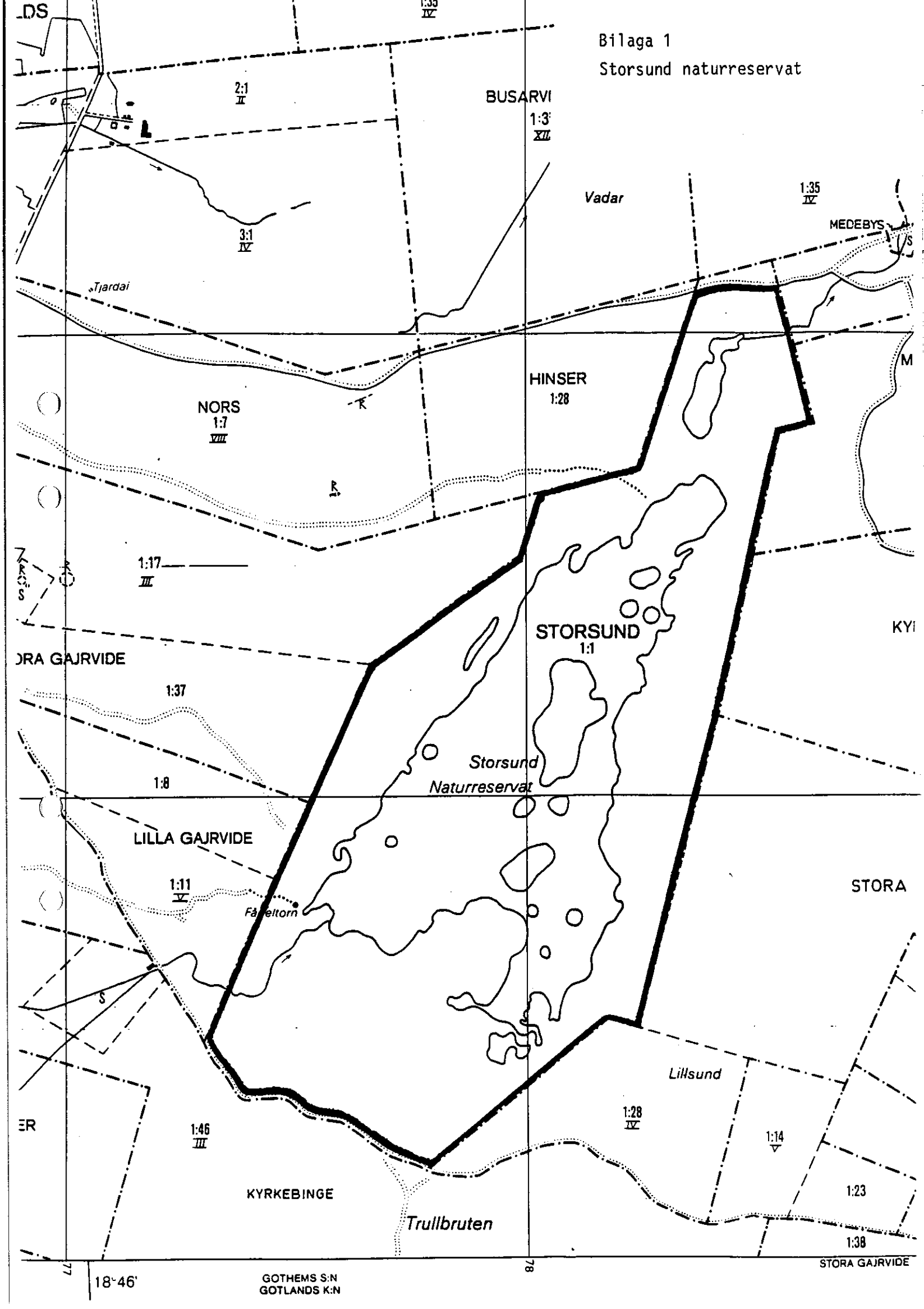

Thorsten Andersson

Per Hansson

BILAGOR

- 1 Karta visande reservatets gräns m m
- 2 Skötselplan
- 3 Stamfastigheternas omfattning vid tidpunkten för Naturskyddsföreningens köp av Storsund
- 4 Nuvarande ägare till de aktuella stamfastigheterna
- 5 Hur man överklagar

Bilaga 1
Storsund naturreservat

1992-02-17

231-1067-91

Skötselplan

för naturreservatet Storsund

Planen fastställd av länsstyrelsen 1992-02-17, dnr 231-1067-91. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

FÖRORD

Skötselplanen har upprättats av länsstyrelsen i Gotlands län efter samråd med bl a Svenska Naturskyddsföreningen, Statens naturvårdsverk, skogsvårdsstyrelsen och Gotlands kommun.

INNEHÅLL

Skötselplanen består av:

- I ALLMÄN BESKRIVNING av naturreservatet
- II PLANDEL, som omfattar följande avsnitt
  - 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
  - 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
  - 3 Tillsyn
  - 4 Dokumentation av utförda åtgärder
  - 5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen
- III KÄLLOR

BILAGOR

Bilaga 2:1, Ekonomisk utredning

1992-02-17

231-1067-91

I Allmän beskrivning

1 ADMINISTRATIVA DATA

Se beslutet.

2 GRUND FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

Se beslutet.

3 BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Se beslutet.

3.2 Markanvändning

3.2.1 Skogsbruk

Inom större delen av den skogsmark (sammanlagt ca 16 hektar) som ingår i reservatet har man inte bedrivit något skogsbruk under de senaste 30 åren. Det enda mer betydande undantaget är den skog som finns söder om sjön och som tidigare tillhörde fastigheten Lilla Gajrvide 1:11. Här har kontinuerligt skett viss avverkning i form av plockhuggning.

3.3 Tillgänglighet

Med allmänna kommunikationer (= buss) kommer man som närmast till Gothem affär, som ligger ungefär 3 km från reservatet. Med bil kan man, genom att från Gothem kyrka köra vägen mot Hangre och efter ca 1,5 km på denna väg ta av mot fiskeläget Agbod (smal skogsväg) komma ända fram till reservatet.

3.4 Anordningar för friluftslivet

En dryg kilometer in på vägen mot Agbod finns en enkel parkeringsplats. Från parkeringsplatsen leder en ca 400 m lång skogsstig fram till den sydvästra stranden av Storsund och ett fågeltorn som Naturskyddsföreningen på Gotland uppförde 1962. Den sista delen av stigen är spångad. Två vägvisare i trä visar vägen till fågeltornet.

Naturskyddsföreningen på Gotland äger och svarar för underhållet av fågeltornet.

1992-02-17

231-1067-91

3.5 Information

I anslutning till parkeringsplatsen sydväst om Storsund finns ett skyltställ med dels en skylt som informerar om naturreservatet, dels en skylt som ger allmän information om gotländska sjöar. Reservatsskyltar finns uppsatta även där stigen från P-platsen korsar reservatsgränsen och i fågeltornet. Ytterligare ett skyltställ med reservatsskylt står i reservatets nordligaste del, vid vägen ut mot Medeby bodar.

3.6 Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar i dag för tillsynen av området.

1992-02-17

231-1067-91

II Plandel

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är främst att bevara sjön med dess närmaste omgivningar i så opåverkat skick som möjligt.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Eftersom ändamålet med reservatet främst är att bevara området i så opåverkat skick som möjligt, är det inte aktuellt att utföra några skötselåtgärder i själva sjön eller på de omgivande myrmarkerna.

Enligt föreskrifterna för reservatet är det förbjudet att nydika eller rensa befintliga diken, att avverka, upparbeta eller ta bort döda träd samt att markbereda. Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att bedriva ag- eller vasstäkt samt att plantera, röja, gallra eller avverka skog på holmar och myrmark.

Eventuella skogsavverkningar skall ske genom försiktig plockhuggning med stort mått av naturvårdshänsynstagande.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Besökandeströmmen skall även fortsättningsvis så långt möjligt kanaliseras till sjöns sydvästra ände och det befintliga fågeltornet. Besök i andra delar av området skall ej uppmuntras.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Ändring av nuvarande förhållanden är inte aktuell.

2.2.2 Fågeltornet och stigen ut till tornet

Länsstyrelsen har under januari 1992 låtit utföra vissa nödvändiga reparationer av fågeltornet. Naturskyddsföreningen på Gotland svarar fortsättningsvis för tornets underhåll.

För att besökarna skall få bättre utsikt från tornet behöver en del av de träd och buskar som i dag står all-

1992-02-17

231-1067-91

deles intill tornet regelbundet röjas bort. Dessa röjningar behövs även för att minska risken för att tornet skall angripas av röta. Naturvårdsförvaltaren svarar för dessa röjningsarbeten.

Stigen ut till fågeltornet skall underhållas genom röjning och - vid behov - utbyte av delar av spången.

2.2.3 Information

En ny informationsskylt i storlek A1 som ersätter nuvarande skylt skall snarast framställas.

2.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Delar av reservatsgränsen är i dag bristfälligt utmärkt och sträckvis saknas utmärkning helt. Naturvårdsförvaltaren skall snarast märka ut gränsen enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.

3. TILLSYN

Ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av området.

4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnaderna för dessa och hur de har finansierats samt förhållanden som hotar naturvårdens intressen.

SMHI utför sedan 1953 mätningar av vattenföringen i den å som för vatten till Storsund. Mätstationen är belägen invid den restaurerade vattenkvarnen SV Storsund.

Sedan 1990 tar länsstyrelsens miljöskyddsfunktion regelbundet vattenprover både uppströms och nedströms Storsund. Vattenproverna analyseras på sitt innehåll av kväve, fosfor m m.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har gjort en ekonomisk utredning, daterad 1992-02-05, av beräknade kostnader för naturvårdsförvaltningen. Utredningen biläggs (bilaga 2:1).

./.

1992-02-17

231-1067-91

5.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten genom Statens naturvårdsverk: utmärkning av reservatets gräns, skyltning, underhåll av stigen ut till fågeltornet, tillsyn.

Bekostas av Naturskyddsföreningen på Gotland: underhåll av fågeltornet.

1992-02-17

231-1067-91

III Källor

- Andersson, A. & Jacobson, R. 1984. Översiktlig naturinventering. Botanik. - Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Högström, S. 1979. Översiktlig naturinventering. Ornitologi. - Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1986. Sjöinventering.
- Malers, H. 1983. Storsund. Botanisk inventering. - Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Ohlsson, A. 1951. Storsund - ett gotländskt naturreservat. - Sveriges Natur, nr 2.
- 1961. Lina myr. - LT:s förlag.
- 1965. Alvena Lindaräng - Storsund. - Svenska Naturskyddsföreningen.
- 1968. Från träsk och fågelmyr. - Gotlandskonst AB.
- Pettersson, B. 1958. Dynamik och konstans i Gotlands flora och vegetation. - Acta Phytogeographica Suecica 40.
- Sernander, R. 1941. Gotlands kvarlevande myrar och träsk. - KVA avhandlingar i naturskyddsärenden, nr 3.
- Svensson, L. (red.) 1985. Fågellokalerna i Sverige. - Bonniers.

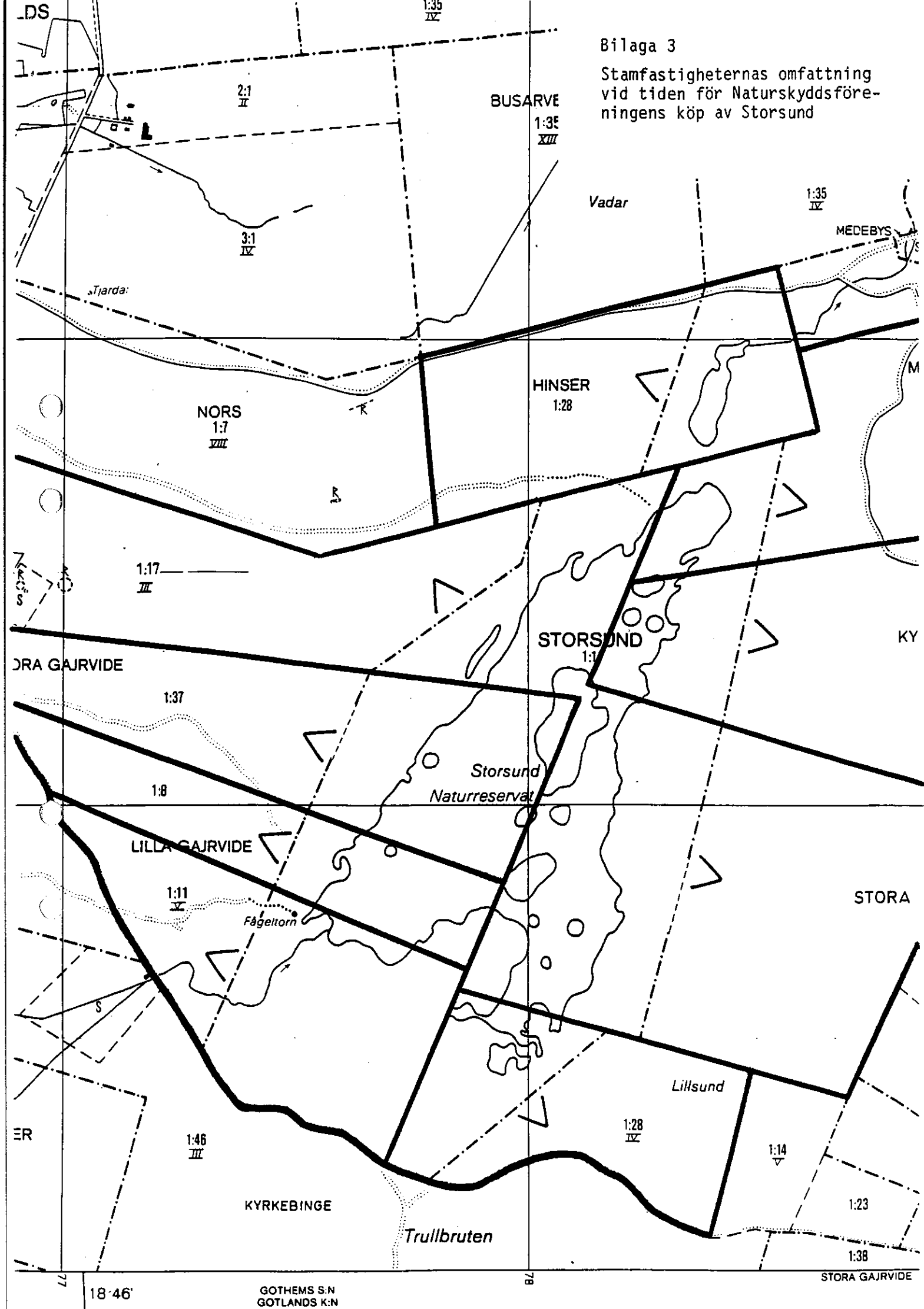
Naturvårdsobjekt: Storsund naturreservat
 Gotlands kommun
 Gotlands län

UTREDNING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN
 Undantagen från fastställelse enligt 9 § naturvårdsförordningen.
 Upprättad 1992-02-05

KOSTNADER				INTÄKTER	
Skötselområde/ skötselobjekt	Typ av åtgärd	Årligt behov av arbetskraft	Engångskostnad (kr)	Årlig drifts- kostnad (kr)	Årlig in- tækt (kr)
	Utmärkning av gränser		4.000		
	Informations- skyltar		5.000		
	Tillsyn inkl underhåll av skyltar och gränsmarkeringar			3.000	
	Underhåll av stig till fågeltornet			3.000	
SUMMA:			9.000	6.000	

Bilaga 3

Stamfastigheternas omfattning
vid tiden för Naturskyddsföre-
ningens köp av Storsund

BESLUT

1992-02-17

231-1067-91

Nuvarande ägare till de stamfastigheter från vilka delar
avstyckades vid bildandet av fastigheten Storsund 1:1

STAMFASTIGHET

NUVARANDE ÄGARE

Hinser 1:28

Åke Eriksson
Räkarve, Dalhem
620 23 Romakloster

Kyrkbinge 1:48

Rune Silvé
Kyrkebinge, Gothem
620 30 Slite

Lilla Gajrvide 1:8

Margit Nilsson
Gajrvide, Gothem
620 30 Slite

Lilla Gajrvide 1:11

Bengt Hellström
Gajrvide, Gothem
620 30 Slite

Medebys 3:1

Ingemar Olsson
Medebys, Gothem
620 30 Slite

Stora Gajrvide 1:17

John Johansson
Gajrvide, Gothem
620 30 Slite

Stora Gajrvide 1:28

Matilda och Hedvig Nilsson
Stationsgatan 67
620 30 Slite

Stora Gajrvide 1:37

Gunilla Carlsson
Allégatan 108
621 51 Visby

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 VISBY

Tel 0498/921 00

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen.